

ปัญหากฎหมายในการดำเนินคดีของผู้เสียหายต่อผู้ต้องร่วมรับผิดชอบ ในการกระทำละเมิดของเด็กและเยาวชน¹

ปฐริดา ระวัง²

การกระทำความผิดอาญาที่ก่อให้เกิดความเสียหายทางแพ่ง ผู้ได้รับความเสียหายมีสิทธิที่จะดำเนินคดีอาญาเพื่อนำผู้กระทำความผิดมารับโทษทางอาญา และมีสิทธิที่จะเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนทางแพ่งด้วยอีกทางหนึ่ง อาทิเช่น กรณีที่ผู้กระทำความผิดขับรถจักรยานยนต์โดยประมาททำให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้เสียหายมีสิทธิที่จะดำเนินคดีอาญาขอหาประมาททำให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ตามประมวลกฎหมายอาญาได้ และมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนทางแพ่งจากการกระทำละเมิดของผู้กระทำความผิดได้อีกทางหนึ่ง ซึ่งการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้น ผู้เสียหายสามารถที่จะเลือกใช้สิทธิในการดำเนินคดีแพ่งได้สองทาง คือ 1. แยกฟ้องเป็นคดีแพ่งในความผิดฐานละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือ 2. เรียกร้องค่าสินไหมทดแทน ทางแพ่งโดยยื่นคำร้องเข้ามาในคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1

ในกรณีที่เด็กหรือเยาวชนกระทำการตามที่กฎหมายบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นความผิด ย่อมทำให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด กล่าวคือ ผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมนั่นเอง และเมื่อเป็นการกระทำความผิดอาญาที่จะมีความเสียหายเกิดขึ้น ซึ่งถือได้ว่า เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้อื่น ผู้ทำละเมิดคือ เด็กหรือเยาวชนต้อง รับผิดชอบในทางแพ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิด เพราะเป็นการทำให้บุคคลอื่นเสียหายโดยการล่วงสิทธิในทางแพ่ง ซึ่งผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้ทำละเมิด

อย่างไรก็ดี การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนทางแพ่งในคดีที่เด็กหรือเยาวชนเป็นผู้กระทำละเมิด ผู้เสียหายสามารถใช้สิทธิทางศาลฟ้องคดีกับเด็กหรือเยาวชนได้โดยการฟ้องเป็นคดีละเมิดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจ หรือยื่นคำร้องเรียกค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 โดยยื่นคำร้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีเขตอำนาจและเรียกค่าสินไหมทดแทนได้เฉพาะตัวผู้กระทำความผิดอาญาเท่านั้น ไม่สามารถเรียกร้องเอาทั้งบิดามารดาหรือผู้ปกครองให้ร่วมรับผิดชอบกับเด็กหรือเยาวชนในคดี

---

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหากฎหมายในการดำเนินคดีของผู้เสียหายต่อผู้ต้องร่วมรับผิดชอบในการกระทำละเมิดของเด็กและเยาวชน โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์จรัส เต็งวิทยา และคณะกรรมการสอบคือ รองศาสตราจารย์ประเทือง ธนียผล และรองศาสตราจารย์กำธร กำประเสริฐ

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดอุทัยธานี

ดังกล่าวได้ เพราะบิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่ได้เป็นผู้กระทำความผิดอาญา จึงไม่ใช่คู่ความในคดีและไม่มีฐานะเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาในคดี ส่วนแพ่ง ไม่ผูกพันให้ต้องชำระค่าสินไหมทดแทนต่อผู้เสียหาย

โดยปกติแล้วผู้เสียหายย่อมทราบดีว่า การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเด็กหรือเยาวชนในคดีแพ่ง ไม่ว่าจะเป็นการฟ้องคดีแพ่งแยกต่างหากจากคดีอาญา หรือการยื่นคำร้องขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ เด็กหรือเยาวชนที่ทำละเมิดนั้นย่อมไม่มีทรัพย์สินเพียงพอ และไม่มีความสามารถในการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำพิพากษาของศาลได้ กล่าวคือ แม้ศาลจะมีคำพิพากษาให้เด็กหรือเยาวชนชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายแล้ว แต่ไม่มีการชำระหนี้ตามคำพิพากษาเป็นผลให้ผู้เสียหายต้องนำคดีในส่วนแพ่งขึ้นสู่ศาลที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาเพื่อฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองโดยอาศัยบทบัญญัติของกฎหมายในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 429 ว่าด้วยความรับผิดชอบเพื่อละเมิดในการกระทำของบุคคลอื่น ซึ่งมีข้อเท็จจริงเดียวกันว่าเด็กและเยาวชนนั้นได้กระทำละเมิด อันเป็นการซ้ำเติมผู้เสียหายที่จะต้องเสียเวลาอีกหลายปีในการดำเนินคดีและค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น โดยไม่ได้รับการเยียวยาให้ทันทั่วถึงตามสมควรแก่เหตุละเมิด อันเป็นการขัดต่อหลักการอำนวยความยุติธรรมที่สะดวก รวดเร็ว ประหยัดและเป็นธรรม

จากข้อเท็จจริงข้างต้น จึงทำให้น่าศึกษาถึงประเด็นปัญหาการวิจัยที่สมควรนำไปวิเคราะห์ถึงปัญหาเรื่องการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในคดีละเมิดที่เด็กและเยาวชนเป็นจำเลยได้ในหลายประการดังต่อไปนี้

ปัญหาประการแรก คือ ปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว กล่าวคือ การจะฟ้องคดีอาญาที่เด็กหรือเยาวชนเป็นผู้กระทำความผิดต้องฟ้องต่อศาลเยาวชนและครอบครัวที่มีเขตอำนาจ และหากต้องการให้เด็กหรือเยาวชนชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่เกิดจากการกระทำความผิดอาญาผู้เสียหายสามารถยื่นคำร้อง ตามมาตรา 44/1 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเข้ามาในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ส่วนกรณีการฟ้องบิดามารดาหรือผู้ปกครองให้รับผิดชอบร่วมกับเด็กหรือเยาวชนในทางละเมิดนั้นให้ยื่นต่อศาลแพ่งหรือศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจ ซึ่งในทางปฏิบัติทั้งสองคดีจะไม่สามารถดำเนินคดีไปพร้อมกันได้ ในปัจจุบันพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 ยังไม่มีความครอบคลุมถึงสิทธิในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนของผู้เสียหายอย่างแท้จริง ส่งผลต่อหลักความยุติธรรมและการอำนวยความยุติธรรมต่อประชาชน

ปัญหาประการที่สอง คือ ปัญหาการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้รับบุตรบุญธรรมในการร่วมรับผิดชอบกับเด็กและเยาวชนในคดีส่วนแพ่ง กล่าวคือ เมื่อเด็กและเยาวชนได้กระทำการอันกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิดและเกิดความเสียหายขึ้นต่อผู้เสียหาย ต้องมีการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย และบิดามารดาต้องร่วมรับผิดชอบในค่าสินไหมทดแทนนั้นด้วย แต่ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 429 ได้บัญญัติให้บิดามารดา ผู้ปกครองสามารถพิสูจน์หักล้างได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่หน้าที่ในการดูแลบุตรแล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกับผู้เสียหาย ส่งผลให้ผู้เสียหายไม่ได้รับการเยียวยาในความเสียหายที่เกิดขึ้น ผู้ศึกษาเห็นว่าหากการกระทำของเด็กและเยาวชนนั้นทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อผู้เสียหาย ถ้าบิดามารดาสามารถนำสืบพิสูจน์ต่อศาลได้ว่า

คนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่หน้าที่ในการดูแลบุตร ทำให้บิดามารดาหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ
ในทางแพ่ง ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายและไม่เป็นธรรมต่อผู้เสียหายในการที่จะได้รับการเยียวยาความ
เสียหายนั้น

ปัญหาประการที่สาม คือ ในกรณีที่ผู้เสียหายสามารถเจรจาตกลงค่าสินไหมทดแทนกับเด็กและเยาวชน
ที่เป็นจำเลยในคดีได้ โดยมีการทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน แต่เมื่อจำเลยเป็นเด็กและเยาวชนย่อม
ไม่อาจทำสัญญาประนีประนอมยอมความได้เอง เนื่องจากตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา
1574(12) ได้บัญญัติไว้ว่า การทำสัญญาประนีประนอมยอมความผู้ใช้อำนาจปกครองจะกระทำไม่ได้ เว้นแต่
จะได้รับอนุญาตจากศาล กล่าวคือ แม้ศาลเยาวชนและครอบครัวจะอนุญาตให้บิดามารดาซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจ
ปกครองเข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความหรือข้อตกลงอื่นใด เพื่อการชำระหนี้แทนจำเลยที่เป็นเด็ก
และเยาวชน แต่กฎหมายไม่อาจบังคับบุคคลเหล่านั้นให้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาตามยอมได้ เนื่องจากไม่ใช่
เป็นคู่ความในคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145 บิดามารดาหรือผู้ปกครองย่อมไม่
ผูกพันตามคำพิพากษา ทำให้ผู้เสียหายไม่อาจบังคับคดีกับบิดามารดาในคดีนั้นได้ จึงเป็นปัญหาที่ควร
วิเคราะห์ แก้ไข เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เสียหายต่อไป

ปัญหาประการที่สี่ คือ ปัญหาอายุความฟ้องคดีแพ่งในกรณีที่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้รับบุตร
บุญธรรมเข้าร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนกับเด็กและเยาวชน กล่าวคือ เมื่อเด็กและเยาวชนได้กระทำ
ความผิดอาญาและพนักงานอัยการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องคดีอาญาต่อศาลเยาวชนและครอบครัวในการกระทำ
ความผิดนั้น หากมีความเสียหายทางแพ่งเกิดขึ้น ซึ่งทำให้ผู้เสียหายเกิดสิทธิในอันที่จะเรียกร้องค่าสินไหม
ทดแทนจากผู้กระทำละเมิด ตามกฎหมายลักษณะละเมิด ส่งผลให้อายุความในคดีแพ่งสะดุดหยุดลง แต่
บทบัญญัติของกฎหมายนี้ใช้บังคับเฉพาะตัวผู้กระทำละเมิดเท่านั้น ไม่บังคับใช้ไปถึงบุคคลผู้ต้องร่วมรับผิดชอบ
ในการกระทำละเมิดของผู้อื่น ดังนั้น หากผู้เสียหายไม่ดำเนินการฟ้องคดีแพ่งต่อผู้ต้องร่วมรับผิดชอบภายในหนึ่งปี
นับแต่วันที่ผู้เสียหายรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน ย่อมทำให้ผู้เสียหายไม่สามารถ
เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากผู้ต้องร่วมรับผิดชอบได้ จึงเป็นปัญหาที่ควรวิเคราะห์ แก้ไข ว่าควรนำหลัก
กฎหมายเรื่องอายุความคดีแพ่งสะดุดหยุดลงเมื่อได้ฟ้องคดีอาญาต่อศาล มาใช้บังคับกับบิดามารดา ผู้ปกครอง
หรือผู้รับบุตรบุญธรรมที่ต้องร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในการกระทำละเมิดของเด็กและเยาวชน
หรือไม่

จากการที่ได้ศึกษาถึงปัญหากฎหมายในการดำเนินคดีของผู้เสียหายต่อผู้ต้องร่วมรับผิดชอบในการ
กระทำละเมิดของเด็กและเยาวชน ผู้ศึกษาพบว่า มีข้อเสนอแนะคือ

1. ในประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเขตอำนาจของศาลเยาวชนและครอบครัว เห็นควรให้มีการแก้ไข
แก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 จากเดิมที่บัญญัติว่า

“ในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกเอาค่าสินไหมทดแทนเพราะเหตุ
ได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือได้รับความเสื่อมเสียต่อเสรีภาพในร่างกาย ชื่อเสียง หรือได้รับ

ความเสียหายในทางทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลย ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องต่อศาลที่พิจารณาคดีอาญาขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่ตนก็ได้

การยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง ผู้เสียหายต้องยื่นคำร้องก่อนเริ่มสืบพยานในกรณีที่ไม่มีการสืบพยานให้ยื่นคำร้องก่อนศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดี และให้ถือว่าคำร้องดังกล่าวเป็นคำฟ้องตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และผู้เสียหายอยู่ในฐานะโจทก์ในคดีส่วนแพ่งนั้น ทั้งนี้ คำร้องดังกล่าวต้องแสดงรายละเอียดตามสมควรเกี่ยวกับความเสียหายและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เรียกร้อง หากศาลเห็นว่า คำร้องนั้นยังขาดสาระสำคัญบางเรื่อง ศาลอาจมีคำสั่งให้ผู้ร้องแก้ไขคำร้องให้ชัดเจนก็ได้

คำร้องตามวรรคหนึ่งจะมีค่าขอประการอื่นที่มีใช้ค่าขอบังคับให้จำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยในคดีอาญามีได้ และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับคำฟ้องในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ และในกรณีที่พนักงานอัยการได้ดำเนินการตามความในมาตรา 43 แล้ว ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือราคาทรัพย์สินอีกไม่ได้”

แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้เพิ่มข้อความในวรรคสี่ ดังนี้

“ในคดีที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้กระทำความผิดอาญา ให้บุคคลผู้ต้องร่วมรับผิดชอบกับเด็กและเยาวชนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิด เป็นคู่ความในคดีส่วนแพ่งซึ่งอาจถูกบังคับได้ตามคำพิพากษาในคดีส่วนแพ่ง”

และแก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามในส่วนพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 4 จากเดิมที่บัญญัติว่า

“คดีครอบครัว หมายความว่า คดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว ซึ่งต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับครอบครัว”

แก้ไขเพิ่มเติม โดยให้เพิ่มข้อความในมาตรา 4 ดังนี้

“คดีครอบครัว หมายความว่า คดีแพ่งที่ฟ้องหรือร้องขอต่อศาลหรือกระทำการใด ๆ ในทางศาลเกี่ยวกับผู้เยาว์หรือครอบครัว ซึ่งต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับครอบครัว รวมถึงคดีที่ฟ้องบิดามารดา ผู้ปกครอง ผู้รับบุตรบุญธรรมให้ร่วมรับผิดชอบกับผู้เยาว์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 วรรคสี่”

2. ในประเด็นปัญหาการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้รับบุตรบุญธรรมในการร่วมรับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนกับเด็กและเยาวชนในคดีส่วนแพ่ง เห็นควรให้มีการแก้ไข

แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 มาตรา 164/1 ดังนี้

“ในคดีที่ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกร้องเอาค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 44/1 กับบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้รับบุตรบุญธรรมให้ร่วมรับผิดชอบกับเด็กและเยาวชน หากเด็กและเยาวชนนั้นกระทำความผิดอาญาที่กฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป

และมีความเสียหายในทางแพ่งเกิดขึ้น ท่านว่า บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้รับบุญธรรมจะอ้างข้อยกเว้นความรับผิดชอบให้ตนหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในการกระทำละเมิดหาได้ไม่ เว้นแต่เป็นเหตุสุดวิสัย”

3. ในประเด็นปัญหาการให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองเข้าทำสัญญาประนีประนอมยอมความระงับข้อพิพาทแทนเด็กและเยาวชน เห็นควรให้มีการแก้ไข

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 หมวด 13 การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัว มาตรา 148 วรรคสี่ จากเดิมที่บัญญัติว่า

“เมื่อศาลเห็นว่าสัญญาประนีประนอมยอมความมาฝ่าฝืนต่อกฎหมายหรือ ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้ศาลพิพากษาไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น หรือศาลจะยังไม่พิพากษาแต่กำหนดเงื่อนไขหรือเงื่อนไขให้คู่ความทดลองปฏิบัติตามสัญญาประนีประนอมยอมความก่อนก็ได้ โดยเฉพาะการใช้อำนาจปกครองหรือการอุปการะเลี้ยงดูผู้เยาว์หรือคนไร้ความสามารถไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ถ้าคดีครอบครัวนั้นผู้เยาว์มีผลประโยชน์ หรือส่วนได้เสียให้ศาลคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้เยาว์เป็นสำคัญ”

แก้ไขเพิ่มเติมโดยให้เพิ่มข้อความในมาตรา 148 วรรคสี่ ดังนี้

“....เมื่อศาลเห็นสมควร ศาลอาจกำหนดให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองของผู้เยาว์เข้าเป็นผู้ประกันในศาลก็ได้ โดยทำหนังสือหรือโดยวิธีอื่น เพื่อการชำระหนี้ตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใดแห่งคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น คำพิพากษาหรือคำสั่งเช่นว่านั้นยอมใช้บังคับแก่การประกันได้ โดยให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษามีสิทธิร้องขอให้ศาลบังคับคดีแก่ผู้ประกันเสมือนหนึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาโดยไม่ต้องฟ้องผู้ประกันเป็นคดีใหม่”

4. ในประเด็นปัญหาอายุความฟ้องคดีแพ่งในกรณีที่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้รับบุตรบุญธรรมเข้าร่วมรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนกับเด็กและเยาวชน เห็นควรให้มีการแก้ไข

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 หมวด 13 การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัว มาตรา 146 จากเดิมที่บัญญัติว่า

“การพิจารณาพิพากษาคดีครอบครัวนั้นไม่ว่าการพิจารณาคดีจะได้ดำเนินไปแล้วเพียงใด ให้ศาลพยายามเปรียบเทียบให้คู่ความ ได้ตกลงกันหรือประนีประนอมกัน ในข้อพิพาท โดยคำนึงถึงความสงบสุขและการอยู่ร่วมกันในครอบครัว เพื่อการนี้ให้ศาลคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้เพื่อประกอบดุลพินิจด้วย คือ

(1) การสงวนและคุ้มครองสถานภาพของการสมรสในฐานะที่เป็นศูนย์รวมของชายและหญิงที่สมควรเข้ามาอยู่กันด้วยกันฉันสามีภรรยา หากไม่อาจรักษาสถานภาพของการสมรสได้ ก็ให้การหย่าเป็นไปด้วยความเป็นธรรมและเสียหายน้อยที่สุด โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของบุตรเป็นสำคัญ

(2) การคุ้มครองและช่วยเหลือครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่ครอบครัวนั้นต้องรับผิดชอบในการดูแลให้การศึกษาแก่บุตรที่เป็นผู้เยาว์

(3) การคุ้มครองสิทธิของบุตรและส่งเสริมสวัสดิภาพของบุตร และ

(4) หามาตรการต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือสามเณรให้ปรองดองกันและปรับปรุง ความสัมพันธ์ระหว่างกันเองและกับบุตร”

แก้ไขเพิ่มเติมโดยให้เพิ่มข้อความในมาตรา 146 วรรคสอง ดังนี้

“อายุความฟ้องคดีแพ่งต่อบิตามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้รับบุตรบุญธรรมที่ต้องร่วมรับผิดชอบจำเลยที่เป็นเด็กและเยาวชนในความเสียหายทางแพ่งที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิดอาญา เมื่อได้มีการฟ้องจำเลยเป็นคดีอาญาต่อศาลนี้ อายุความฟ้องคดีแพ่งในส่วนของบิตามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้รับบุตรบุญธรรมย่อมระงับลงด้วย”

เอกสารอ้างอิง

เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. พิมพ์ครั้งที่ 6 (แก้ไขเพิ่มเติม).

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จักรวรรดิพิมพ์, 2551.

คณิง ภาไชย. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเล่ม 1 แก้ไขเพิ่มเติมโดยรองศาสตราจารย์ณรงค์ใจหาญ.

พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2550.

จิต เศรษฐบุตร. หลักกฎหมายแพ่งลักษณะละเมิด. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2550.

ทงศักดิ์ ดุลยกาญจน์ และพรรณพิไล ดุลยกาญจน์. คดีเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน (แพ่ง-อาญา). พิมพ์ครั้งที่ 5.

กรุงเทพมหานคร: แสงจันทร์การพิมพ์, 2560

พิพัฒน์ จักรางกูร. คำอธิบายกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2546.

วารี นาสกุล. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด จัดการงาน นอกสั่ง ลากมิกวรได้.

กรุงเทพมหานคร: จักรวรรดิพิมพ์, 2553.

ศนันท์กรณ์ โสทธิพันธุ์. คำอธิบายกฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิกวรได้. พิมพ์ครั้งที่ 12.

กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2566.

สัญญา ธรรมศักดิ์ และประภาส อวยชัย. คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. พิมพ์ครั้งที่ 3 (แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพมหานคร: แสงทองการพิมพ์, 2530.

สุขุม สุภณิตย์. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิด. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2553.

สทรัฐ กิติ ศุภการ. หลักและคำพิพากษาพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดี

เยาวชนและครอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง (มหาชน), 2566.

หยุด แสงอุทัย. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ศึกษาทางคำพิพากษาศฎีกา. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์แม่บ้านการเรือน, 2507.

เอื้อน ชุนแก้ว. การบังคับคดีแพ่ง. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กรุงสยาม พิมพ์ครั้งที่ 7, 2562.